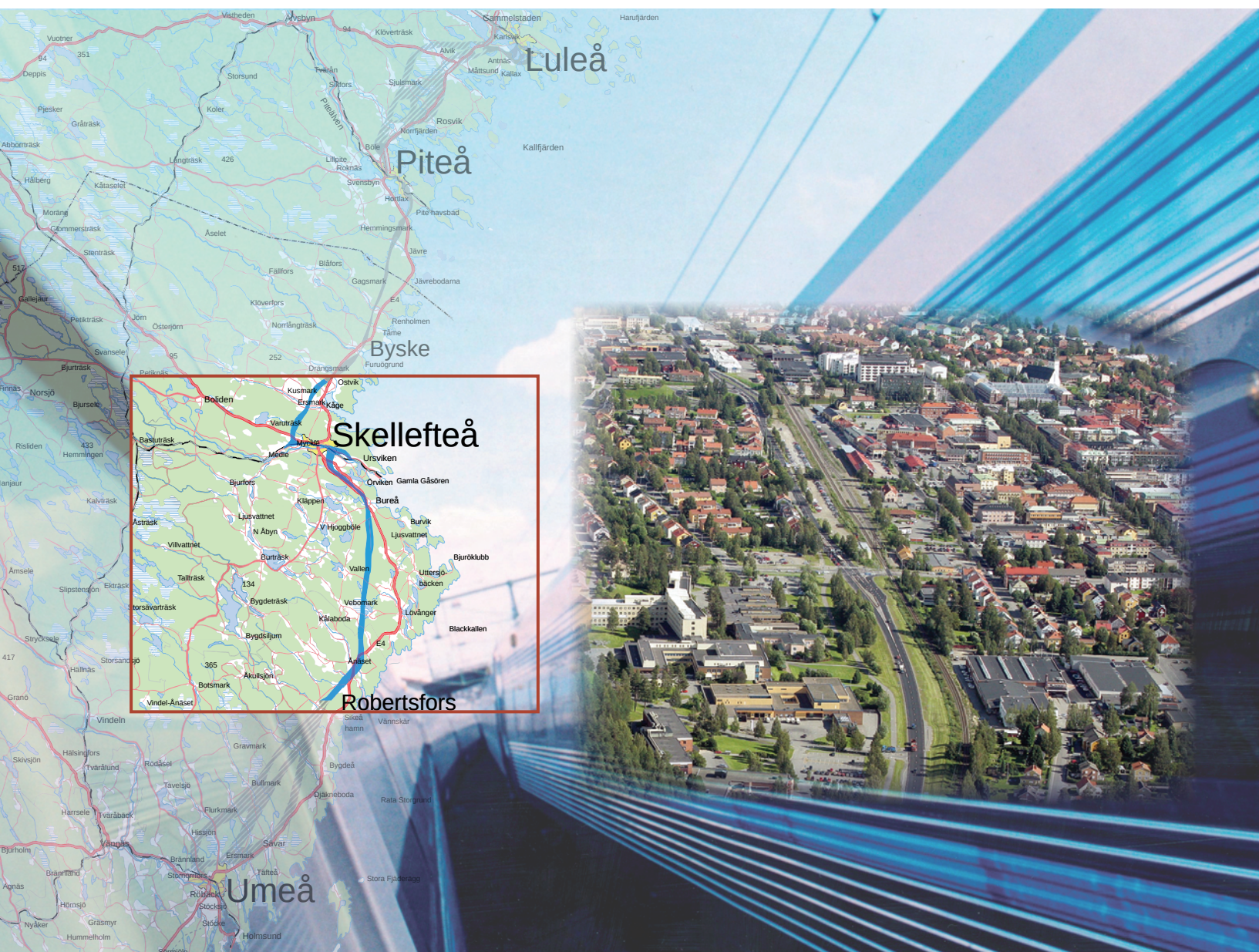

Norrbotniabanan Järnvägsutredning 120, Robertsfors–Skellefteå–Ostvik

Slutrapport

Norrbotniabanan – ny järnväg Umeå–Luleå

Förord

Norrbotniabanan, en ny järnväg mellan Umeå och Luleå, bedöms skapa förutsättningar för en hållbar samhällsutveckling, ökad konkurrenskraft för näringslivet och en positiv regional utveckling som gagnar hela landet. Den nya järnvägen ska i första hand förstärka godstrafiken, men också möjliggöra persontrafik mellan norrlandskustens städer. Transportkostnaderna för godstrafiken kan minskas med ca 30 % och restiderna för persontrafik kan halveras. Norrbotniabanan är ett viktigt miljöprojekt då den ger ett väsentligt bidrag till att uppnå miljö kvalitetsmålen för minskad klimatpåverkan och frisk luft. Norrbotniabanan bidrar också till att skapa ett hållbart transportsystem.

Banverket arbetar just nu med fyra järnvägsutredningar; Robertsfors-Skellefteå-Ostvik (JU 120), Ostvik-Länsgränsen (JU 130), Länsgränsen-Piteå (JU 140) samt Södra Gäddvik-Luleå (JU 160). Utredningarna för delen mellan Robertsfors och Piteå presenterar sina Slutrapporter under våren 2009. Miljökonsekvensbeskrivningarna (MKB) för JU 120-140 godkändes av Länsstyrelsen i Norrbottens län och Länsstyrelsen i Västerbottens län under våren 2008. Arbetet med Södra Gäddvik-Luleå beräknas blir klart under 2010.

Järnvägsutredningen syftar till att ta fram en korridor för en framtida sträckning av Norrbotniabanan. I utredningsarbetet läggs mycket resurser på att i

samråd med länsstyrelser, kommuner, sakägare, näringsliv, rennärning, allmänhet och myndigheter komma fram till den bästa korridoren. Under tiden för utredningen 2006-2009 har Banverket fördjupat arbetet, vilket lett till att delar av korridorer valts bort eller smalnat av.

Efter att utredningen ställts ut tillsammans med godkänd MKB under 2008 har Banverket fått in olika synpunkter. Dessa synpunkter och Banverkets kommentarer redovisas i ett separat dokument - PM Utställning JU 120. Med anledning av några yttranden har Banverket gått vidare med några utredningsfrågor och detta arbete redovisas i denna Slutrapport samt i PM Fördjupning Skellefteå. Slutrapporten ska tillsammans med utställningshandlingen, inkomna synpunkter och vidare fördjupningar i utredningen utgöra underlag för regeringens tillåtlighetsprövning av projektet.

Banverket vill passa på att rikta ett stort tack till alla som varit engagerade i utredningen eller har bidragit med synpunkter på utredningens innehåll.

Luleå i januari 2010

Magnus Nilsson

Projektleddare JU 120

Tomas Gustafsson

Projektansvarig Norrbotniabanan

Medverkande

Järnvägsutredning 120 Norrbotniabanan, delen Robertsfors - Skellefteå - Ostvik
Slutrapport

Organisation:

Beställare

Projektansvarig
Bitr. projektansvarig
Utredningsledare
Bitr. utredningsledare
Informationsansvarig
Miljöansvarig
Teknikansvarig

Banverket

Tomas Gustafsson
Urban Eriksson
Magnus Nilsson
Monica Sandsten
Eva-Lotta Ögren
Marie Eriksson
Jörgen Nyberg

Konsult

Uppdragsledare
Bitr. uppdragsledare
Ansvarig författare Slutrapport

WSP Samhällsbyggnad

Ulrika Edlund
Bo Eskebaek
Ulrika Edlund

Innehållsförteckning

1	Beslut	4
2	Inledning	7
3	Motiv och riktlinjer för planeringsarbetet	8
3.1	Bakgrund till projekt Norrbotniabanan	8
3.2	Ändamål med projektet	8
3.3	Tidigare utredningar och beslut	9
3.4	Studerade alternativ i järnvägsutredningen	10
3.5	Planer och bestämmelser som berör korridorerna	12
3.6	Miljöpåverkan och bestämmelser till skydd för miljön	13
4	Jämförande utvärdering och bedömning av måluppfyllelse	16
4.1	Utvärderingens fokusområden	16
4.2	Måluppfyllelse - projektmål	17
5	Synpunkter och yttranden som kommit in	20
5.1	Samråd	20
5.2	Viktiga synpunkter under samråden	20
5.3	Utställning	21
5.4	Viktiga synpunkter under utställningen	22
6	Kompletterande utredningar efter utställning	24
6.1	Grundvattenskydd	24
6.2	Fördjupning Skellefteå	24
6.3	Avsmalning av korridorer	26
6.4	Måluppfyllelse	26
7	Slutsats	27
7.1	Diskussion/motiv för slutsats	27
7.2	Slutsats	28
8	Viktiga frågor för fortsatt arbete	30
	Bilagor	32
	Bilaga 1: Studier enligt fyrstegsprincipen	32
	Bilaga 2: Allmänna hänsynsregler, miljö kvalitetsmål och normer	34
	Bilaga 3: Utvärdering av mål för arbetsprocessen	38
	Bilaga 4: Kommunal översiktlig planering för Skellefteå stad	39
	Bilaga 5: Handlingar framtagna inom järnvägsutredning 120	40

Datum
2010-02-02

Ert datum

Diarienummer
F 07-893/SA20

Er beteckning

Generaldirektören
Banverket
SE-781 85 Borlänge
Besöksadress:
Jussi Björlings väg 2

Telefon 0774-44 50 50
Telefax 0243-44 54 11
www.banverket.se

Beslut

Kopia till:

**Banverkets val av alternativ efter
järnvägsutredning rörande Norrbotniabanan, delen
Robertsfors-Skellefteå-Ostvik, Skellefteå -och
Robertsfors kommun**

Charlotta Brändström
Birgitta Johnson
Katarina Norén
Bengt Jonsson

Banverket, Investeringsdivisionen, har genomfört en järnvägsutredning för byggnad av Norrbotniabanan, delen Robertsfors - Skellefteå - Ostvik. Samråd har skett bland annat med Länsstyrelsen i Västerbottens län och berörda kommuner. De alternativ som behandlats i utredningen har vägts mot varandra med avseende på funktion, kostnad, samhällsekonomisk nytta samt påverkan på hälsa och miljö. Sammantaget har det östliga alternativet bedömts vara det mest fördelaktiga.

Banverket beslutar att det östliga alternativet i järnvägsutredningen skall ligga till grund för den fortsatta planeringen rörande byggnation av Norrbotniabanan.

Den korridor inom vilken nybyggnationen av järnvägen skall rymmas redovisas på en karta i Slutrapport Norrbotniabanan Järnvägsutredning 120 Robertsfors-Skellefteå-Ostvik, sidan 29, figur 7.2.2 Förslag till vald järnvägskorridor för järnvägsutredning 120.

Riktlinjer för det fortsatta planeringsarbetet

I det fortsatta arbetet med järnvägsplaner finns många detaljfrågor att lösa för det valda alternativet. Vissa komplicerade partier kan även vara lämpliga att utreda ytterligare redan innan järnvägsplanen påbörjas, bland annat för att klarlägga hur järnvägen ska samordnas med kommunal planering och vägplanering. Följande frågor bedöms vara särskilt viktiga att ha i åtanke inför det fortsatta arbetet:

- Passage av Ånäset ska studeras vidare där behovet av resandeutbyte ska klarläggas tillsammans med Robertsfors kommun, rikstrafiken, operatörer, intresseorganisationer med flera.

Handläggare:
Handläggare:
Magnus Nilsson
Tel. 0920-351 42
magnus.nilsson@
banverket.se

Datum
2010-02-02

Diarienummer
F 07-893/SA20

- Passage av Bureå ska studeras vidare där behovet av resandeutbyte ska klarläggas tillsammans med Skellefteå kommun, rikstrafiken, operatörer, intresseorganisationer med flera.
- Detaljerade studier för passage av Jonberget kommer att genomföras i järnvägsplanen för att se hur vattenförsörjningen påverkas av den nya järnvägen.
- Fortsatta detaljstudier av passager genom Yttervik, Innervik, Hästhagen, Tjärn och Innerviksfjärdarna måste genomföras så att passagen kan ske med så liten påverkan som möjligt på jordbrukslandskap, boendemiljö och riksintresset Innerviksfjärdarna.
- Utformningen av triangelspår och kopplingen mot Skelleftehamn behöver bearbetas ytterligare med avseende på detaljutformning inom korridoren, med utgångspunkt från den av Banverket och Skellefteå kommun gemensamt genomförda fördjupningen.
- Planering av byggtiden i centrala Skellefteå kommer att bli komplicerad eftersom kommunikationerna i staden måste fungera även under byggtiden och utrymmena för tillfälliga anläggningar är begränsade. Detaljutformningen ska anpassas för att minska konsekvenserna under byggtiden.
- Antal spår i Skellefteå ska utredas vidare med avseende på behov av kapacitet för järnvägen och det intrång som fler spår innebär. Ytterligare kapacitetsstudier ska reda ut möjlighet till att anlägga mötesstationer i närheten av centrum och därmed möjligheterna att klara kapaciteten med tre spår i stället för fyra i Skellefteå C¹.
- Passage av Kågedalen ska studeras vidare avseende placering av den mötesstation som planeras i området. Hänsyn behöver tas till intrång, järnvägsteknisk standard och behovet av att möjliggöra utnyttjande av mötesstationen för ett eventuellt framtida resandeutbyte. Detta ska klarläggas tillsammans med Skellefteå kommun, rikstrafiken, operatörer, intresseorganisationer med flera.
- Norrbotniabanan kommer att passera följande vattenförande åsar; Skellefteåsen och åsen i Ostvik. En grundvattensänkning i Skellefteåsen i Bureå antas ej tillåtas på grund av närheten till vattentäkten. Vid Ostviksåsen i den norra änden måste detaljutformningen samordnas med planeringen för sträckan norrut (JU130). Järnvägens profil anpassas så att man får en bra teknisk lösning för järnväg och förskydd av grundvatten. Utredningen fördjupas avseende geologiska och hydrogeologiska förutsättningar i känsliga områden.

¹ Trafikanalys Norrbotniabanan, rapportnummer BRNT 2006:9

Datum
2010-02-02

Diarienummer
F 07-893/SA20

- Samtliga tunnellägen för sträckan ska studeras vidare utifrån möjligheten att med profiljusteringar undvika tunnlar.
- Sträckor som passerar områden med stora torvdjup kommer att ställa särskilda krav på utformningen av anläggningen så att påverkan på omgivning och grundvatten blir relativt lokal vid passage av dessa områden, därför ska dessa områden studeras vidare i järnvägsplanen. Vidare ska utformningen/genomförandet av anläggningsarbete ovanpå sand- och grusförekomster studeras i järnvägsplanen för att kunna vidta erforderliga skydds- och säkerhetsåtgärder för att minimera riskerna för föroreningar vid anläggningsarbetet.
- Behov och utformning av passager för rennäring utreds i samverkan med berörda samebyar. Utredningsmaterial för Malå sameby uppdateras.
- Fortsatta samråd med Försvarsmakten kommer att ske med anledning av att Banverket förordar alternativ Öst med Ö2-1.

Skellefteå kommun har även uttryckt önskemål om att ytterligare studier av nedsänkning av järnvägen genom centrum behöver utföras inför, eller i samband med, tillåtlighetsprövningen om nedsänkning ska vara ett alternativ. Banverket kommer med anledning av kommunens yttrande att vid förfrågan från kommunens sida ytterligare studera en nedsänkning för att belysa motiven som kommunen framhåller. Detta arbete måste drivas av Skellefteå kommun där även kommunen är finansiär. Då kommer även eventuella problem med partikelföroreningar att belysas. Denna fördjupning kan även resultera i en avsmalning av korridoren i centrala Skellefteå.

Beslutande i detta ärende har varit generaldirektör Minoo Akhtarzand med chefen för Samhälle och planering Birgitta Hellgren som föredragande. I den slutliga handläggningen har även Göran Löfkvist deltagit.

Minoo Akhtarzand

Bilaga:

Slutrapport Järnvägsutredning 120, BRNT 2006:28-IV

Järnvägsutredning 120, Ostvik-länsgränsen, Utställningshandling inkl MKB rapport BRNT 2006:28-III

PM Studerade men bortvalda alternativ III JU 120, BRNT 2007:16-III

PM Utställning JU 120, UDN 2008:21